

عنوان مقاله:

بررسی و تحلیل روند انتشارات پژوهش های جریان کم در ایران و جهان

محل انتشار:

فصلنامه مهندسی و مدیریت آب، دوره 16، شماره 1 (سال: 1403)

تعداد صفحات اصل مقاله: 17

نویسندگان:

رحیم کاظمی - استادیار، پژوهشکده حفاظت خاک و آبخیزداری، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، تهران، ایران

باقر قرمز چشمه - دانشیار، پژوهشکده حفاظت خاک و آبخیزداری، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، تهران، ایران

رضا بیات - استادیار، پژوهشکده حفاظت خاک و آبخیزداری، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

مقدمه پژوهش در خصوص جریان کم، نه فقط از نقطه نظر بنیادی، بلکه به لحاظ مدیریت پایدار منابع آب، حایز اهمیت است که مدیریت بهینه منابع آب، یکی از حیاتی ترین چالش های قرن بیست و یکم است و به دلیل رشد جمعیت و تغییرات اقلیمی، تامین آب در آینده، احتمالاً به منابع آب پایدار وابسته خواهد بود. سازمان جهانی هواشناسی، جریان کم را به عنوان جریانی از آب رودخانه که در دوره خشک آب و هوایی تداوم دارد، معرفی می کند. جریان کم، از تغییرات اقلیم، توپوگرافی، زمین شناسی، خاک و فعالیت های انسانی تأثیر می پذیرد. موقعیت جغرافیایی و شرایط اقلیمی حاکم بر کشور ایران، موجب شرایط کمبود بارش و کم آبی است. بنابراین، شناخت و تحلیل منابع آب پایدار، جز اصلی مدیریت منابع آب سطحی در ایران است. این پژوهش، با هدف بررسی ویژگی های نشریات علمی در خصوص تحقیقات جریان کم در ایران و جهان و ارائه چشم اندازی از وضعیت موجود و جهت گیری تحقیقات آتی انجام شده است. هدف از این پژوهش، بررسی روند انتشارات پژوهش های مرتبط با جریان کم در ایران و جهان، شناسایی حوزه های پژوهش و تعیین حوزه های کمتر توجه شده و مغفول مانده در پژوهش های داخل کشور، بر اساس پایگاه داده Science Direct از سال ۱۹۹۹ تا ۲۰۲۲، همچنین، داده های پایگاه داده مرکز اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی و پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران است. مواد و روش هاتعداد ۲۲۸۷۵ مورد از داده های انتشارات مرتبط با جریان کم در موضوعات علوم محیطی، کشاورزی و علوم زیستی در دوره زمانی ۱۹۹۹ تا ۲۰۲۲ از پایگاه داده Science Direct و شاخص SJR از پایگاه <https://www.scimagojr.com> و همچنین، داده های پایگاه داده مرکز اطلاعات علمی جهاد دانشگاه (SID) و پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران (IranDoc) دریافت شد و مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. تکنیک های کتاب سنجی شامل تحلیل استنادی با تأکید بر استناد کل، ضریب تأثیر پنج ساله، طبقه بندی JCR، دوره پوشش و شاخص h-index بر اساس پایگاه داده Science Direct و شاخص SJR، انجام شد. فروانی و روند رشد انتشارات بین المللی مرتبط با جریان کم از ایران، توزیع موضوعی دسته بندی های مربوط به جریان کم مجلات اصلی، فراوانی مقاله های مرتبط با جریان کم در خاورمیانه و کشورهای اطراف ایران، مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. نتایج و بحثنتایج نشان داد که روند کلی نشریات علمی جهانی در تحقیقات جریان کم با شیب مثبت و نرخ رشد ۵۲/۱ درصد، بوده است. همچنین، روند نشریات بین المللی از مبدأ ایران با ضریب تعیین ۰/۹۴ و نرخ رشد ۱۰/۶۰ درصد، دارای شیب مثبت بوده است. نتایج طبقه بندی موضوعی نشریات در سطح جهانی نشان داد که بیشترین انتشارات با ۷۵/۸۵ درصد، مربوط به مقاله های پژوهشی و کمترین میزان به مقاله های کنفرانسی و سرمقاله ها تعلق دارد. مقاله های بین المللی از منشأ ایران با ۹۰/۰۴ درصد، در رتبه اول انتشارات جریان کم قرار گرفتند که نسبت به مقاله های جهانی سهم بیشتری از کل مقاله ها را به خود اختصاص دادند. نتایج تحلیل مهم ترین واژه های کلیدی مرتبط با جریان کم نشان داد که بیش از ۷۲ درصد از عناوین م ...

کلمات کلیدی:

جریان پایه، جریان حداقل، منابع آب، منحنی تداوم جریان، نرخ رشد

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1948609>

